

IZ RADA INSTITUTA ZA CRKVENU GLAZBU

NOVA GENERACIJA CRKVENIH GLAZBENIKA

U proljeće i početkom ljeta obično se sadi i sije na poljima a ujesen se ubiru plodovi. Na učilištima je obratno. Tamo se počinje sijati znanje ujesen a plodovi se ubiru u proljeće ili rano ljeto. A kada se ubiru plodovi tada je radost i veselje.

Svečano i radosno bilo je na podjeli diploma na Institutu za crkvenu glazbu KBF u Zagrebu 28. VI. 1988. Najprije je v. d. predstojnika Instituta mo. Izak Špralja pozdravio sve prisutne a diplomiranim slušačima uputio posebnu riječ:

Ove godine obilježili smo 25. obljetnicu djelovanja Instituta za crkvenu glazbu KBF u Zagrebu, a povod je bila 25. školska godina koju završavamo ovom svečanošću podjele svjedodžbi i diploma. Na početku prve školske godine (zaziv Duha Svetoga) pjevala se među ostalim i popijevka *Ljiljane bijeli*. Pjevajući tu popijevku na početku ovog slavlja željeli smo ujediniti početak prve i završetak 25. školske godine koju, evo, slavimo u Marijinoj godini.

Ova će nam podjela diploma ostati u osobito lijepoj uspomeni, ne samo zato što škola slavi srebrni jubilej voga djelovanja, nego i zato što je postala osobita s obzirom na broj, marljivost i zauzetost ovogodišnjih diplomiranih glazbenika. S osobitim veseljem ističemo da je ova generacija crkvenih glazbenika jedna od brojnijih (12 sestara dobiva svjedodžbu da su završile Subotnju školu za crkvene glazbenike, 7 sestara dobiva diplomu II. smjera i 1 redovnik diplomu III. smjera Instituta za crkvenu glazbu), da se među njima isticala grupa (sestre koje su završile II. smjer) koja je svoje četverogodišnje sudjelovanje završila prijedlozima za obnovu našeg Instituta. U ime predstojnika mo. Anđelka Milanovića, u ime nastavnčkog zbora i u vlastito ime čestitam vam na postignutom uspjehu i zahvaljujem na suradnji.

U ovoj jubilarnoj godini dobro je da se sjetimo pisma kojeg je ondašnji Veliki kancelar KBF, kardinal Franjo Šeper uputio našem Fakultetu povodom početka rada Instituta. Iz toga pisma za nas, sada i ovdje, može lijepo poslužiti zadnji odlomak kao tema razmišljanja i poticaj (usporedi: Sv. Cecilija, 57/1987, 3—4, 49): »Želio bih, međutim, istaknuti još jednu važnu činjenicu. Budući da je crkvena glazba umjetnost u najplemenitijem smislu te riječi, može se dogoditi, da se koji taj slušač zanese isključivo umjetničkom stranom studija i zaboravi na liturgiju i liturgijski karakter ove umjetnosti. To ne bi bio pravi put i ne bi dovodio do prave svrhe. Treba nastojati, da se od prvog dana i u predavanjima i u praktičnim vježbama osjeti jasno izražena težnja, da je sav studij upravljen jednom određenom konačnom cilju: osposobiti i oblikovati stručno izobražene liturgijske glazbenike, koji će i svojim radom prednjačiti i služiti drugima za primjer...«

»Liturgijska glazba je umjetnost u najplemenitijem smislu te riječi«: zato je trebalo studirati i stjecati gla-

zbeno znanje i umijeće; zato će trebati da cijelog svog radnog vijeka ne prestanete stjecati glazbeno znanje i glazbeno umijeće. Ne smijete dozvoliti da vas nadvladaju neprilike neprikladnih uvjeta rada, mjesta djelovanja, životne dobi i slično.

Diplomirani studenti s Dekanom Fakulteta i Upravom Instituta

Crkvenom se glazbeniku ne smije dogoditi da »zaboravi na liturgiju i liturgijski karakter (glazbene) umjetnosti«: u liturgijskoj glazbi trebale pronalaziti uvijek nove umjetničke izražajnosti i uvijek nove duhovne sadržaje koji će moći »nositi« vas osobno i sve one koji s vama budu slavili liturgijsko slavlje. Bez takvog uvijek novog i životnog pristupa nije moguće dostići uzvišenu svrhu liturgijske glazbe u liturgiji: »Božja slava i posvećenje vjernika«.

Vi ste, s obzirom na program škole i pokazano znanje, postali »stručno obrazovani crkveni glazbenici«: morate postajati toga svijesni, morate tako djelovati, djelovati od vremena u vrijeme sve zrelije; to od vas očekuje naša Crkva.

Dopustite da na ovom rastanku ponovim još jedanput završetak citiranog pisma kardinala Šepera. Ponovit ću ga u obliku poticaja: Budite stručno izobraženi crkveni glazbenici koji će i svojim životom i svojim radom prednjačiti i služiti drugima za primjer!

Zatim je uzео riječ dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta dr. Celestin Tomić:

Velika mi je čast i radost pozdraviti u ime Katoličkog bogoslovnog fakulteta profesore i nastavnike našeg jubilarca, Instituta za crkvenu glazbu, studente, posebno diplomce, njihove i naše prijatelje i cijenjene goste. Milost Vam i mir od Gospodina.

Pred 25 godina (15. lipnja 1963) blagopokojni kardinal Franjo Šeper potvrdio je Pravila Instituta za crkvenu glazbu. Vidi u tom Institutu »utjecaj Providnosti Božje i prve plodove nastojanja da se i pomoći ovog

IZ NAŠIH ŽUPA

Instituta počnu što prije i što temeljitije ostvarivati zaključci o svetoj liturgiji i liturgijskoj glazbi.« »Sveta liturgija i liturgijska glazba su, bini sastavni dio svečanog bogoslužja, bile oduvijek središte duhovnog života, njezina zajednička žrtva i izvor duhovnih dobara za sve njezine članove.«

Glazba je nešto iskonsko, neraskidivo od čovjeka, s njime izrasta. Glazba uzdiže ljudsku kulturu, djeluje izravno na osjećaje svakog čovjeka i može se lako shvatiti bez ikakvog umnog napora i bez posebnog obrazovanja. Glazba djelotvorno djeluje na čovjeka, umanjuje i uklanja u čovjeku duševnu potištenost, napetost, pritisak. Djeluje kao ljekovito i osobno sredstvo oblikovanja. Istočnjaci u glazbi gledaju Božji dar, veoma je cijene i svaki posao prate glazbom i pjesmom. Poznati indijski pjesnik mistik Rabindramath Tagore to je izrazio: »Bog me čuva dok radim. On me ljubi i dok pjevam.«

Glazba i pjesma posebno doprinose uzdignuću duha u svetoj liturgiji. »Sveto pjevanje združeno s riječima tvori potrebit i sastavni dio svečane liturgije... Povezana s liturgijskim činom ugodnije izrazuje molitvu, proniče jednodušnost, svete obrede obogaćuje većom svećanošću.« (SC 112) Tu ona ostvaruje svoju svrhu: Božju slavu i posvećenje vjernika. Ona uzdiže k Bogu, susreće se s Bogom i s braćom, u Bogu i u Kristu, prvom pjevaču, daje Bogu slavu. Potaje zaista »slatka pjesma uz glazbu otpjevana glasom umilnim.« (Ez 33, 32)

U pozdravu Zboru Društva srpskih pravoslavnih svećenika iz bačke eparhije, rekao je Ivan Pavao II 8. lipnja 1988. ove riječi: »Vaše zborni pjevanje... podsjeća nas da je Crkva Kristova poput zbora i poticaj je da neumorno radimo kako bi njezin višeglasni pjev čovjekovu duhu donio jedini sklad — Krista Gospodina, umrog i uskrslog.«

Uručujući vam zasluženu diplomu, plod vašeg marljivog rada, ujedno potvrđujem da ste stekli solidnu teoretsko-praktičnu formaciju u disciplinama crkvene glazbe, što je jedan od glavnih ciljeva Instituta.

Čuvajte najvećom brigom i promičite blago crkvene glazbe. Nek Isus bude vaša pjesma i snaga. On sjedinjuje glasove i srca, tjera žalost i nemir i ispunja duše mirom i radošću, ostvaruje »jedno srce i jednu dušu.«

Potom su primili diplome ili svjedodžbe: *Smjer crkvenih glazbenika* o. Branko Brnas. *Orguljaško-katehetski smjer*: Bernarda s. Kristijana Ajduković, Mara s. Ancila Božić, s. Katica Dabo, Anika s. Vladislava Garić, Ana s. Leopoldina Glasnović, s. Prena Gojani, Lajde s. Hilda Karrica. *Svjedodžbe Subotnje škole za orguljaše* primili su: Anda s. Amata Anđelić, s. Branka Cutura, Mara s. Renata Čumurdžić, Mirjana s. Blaženka Dolonga, Dragutin Detić, Dragica s. Veselka Grebenar, s. Mirjana Pavić, Darko Pavlović, Katarina Rončević, Marija s. Samuela Severin, Vinka s. Želimira Sola, Marija s. Petra Vučemilo, Ana s. Augustina Vukančić.

Nakon kratkog domjenika diplomiranim studentima zaželjesmo sretan put u novi život a ostalima uspješan nastavak studija na jesen.

Ovom prigodom Institut se posebno zahvaljuje dekanu dr. Celestinu Tomiću koji je često predavao diplome studentima Instituta i pokazivao brigu i skrb za Institut. Neka mu Gospodin podari još mnogo lijepih godina u zasluženoj aktivnoj mirovini da može svojim perom i dalje tumačiti sv. Pismo i uživati u plodovima svoga rada gledajući kako njegovi studenti u raznim službama i mjestima vrše svoje poslanje u Crkvi u domovini i inozemstvu.

Josip KORPAR

REĐENJE NOVOG SPLITSKOMAKARSKOG NADBISKUPA I METROPOLITE MSGR. ANTE JURICA

U konkatedrali sv. Petra u Splitu 16. listopada 1988. zaređen (posvećen) je novi splitskomakarski nadbiskup i južnohrvatski metropolit msgr. Ante Jurić. Glavni zareditelj bio je dosadašnji splitski nadbiskup dr. Frane Franić. U prepunju konkatedrali, koja uskoro dobiva nove velike klasične orgulje, za vrijeme obreda pjevao je veliki mješoviti zbor (130 pjevača) sastavljen od nekoliko gradskih i prigradskih zborova (konkatedrale sv. Petra, sa Skrapa, iz Kučina, Mravinaca, Solina, Vranjica, Splitski vokalni oktet...). Zborom je dirigirao regens chori konkatedrale dr. Petar Zdravko Blajić. U svečanoj liturgiji važnu ulogu je imalo i pjevanje brojnih raspjevanih vjernika. Zbor je s pukom otvorio slavje sa *Svi kliknimo Kristu* i Vidakovićevom *Evo veliki svećenik*. Glibotićevu četveroglasnu misu *U čast Krista svećenika* pjevao je zbor (Gospodine, Sveti i Jaganjče), a Peranovu *Pučku* (Slava) zbor i puk. Nakon prvog čitanja zbor je ponavljao *Hvali dušo moja*, a mo. Sime Marović stihove odgovarajućeg psalma. On je solistički pjevao zavez Litanija svih svetih i naizmjenično sa zborom stihove od *Gdje je ljubav*. Za prikazanje veliki zbor je otpjevao Marovićevu novu skladbu na tekst biskupskog gesla novog nadbiskupa *U križu je spas*. Preko pričesti, između više pučkih pričesnih pjesama i Haydnove zborne *O Bože, nisam vrijedan*, mlada, sopranistica, Marija Bubić, otpjevala je sa zborom Blajićevu skladbu *Zakle se Gospod*. Slavje je završilo hrvatskom himnom *Lijepa naša*. Pjevanje zbora, puka i solistice na orguljama je pratila orguljašica u konkatedrali s. Eudoksija Franić.

Istoga dana predvečer u splitskoj katedrali sv. Duje obavljen je obred instalacije novog nadbiskupa. Instalirao ga je papinski pronuncij u Beogradu msgr. G. Montalvo. Tom se zgodom nadbiskup Franić oprostio od splitske nadbiskupije kojom je upravljao gotovo punih 38 godina. Preko mise pjevao je katedralni mješoviti zbor kojim su ravnali mo. Sime Marović i dr. Ante Kusić, a za orguljama je bila č. s. mo. Mirta Mačina Skopljanac. Zbor je pjevao Marovićevu *Hrvatsku misu* i skladbu *U križu je spas* te Marcellijevu *Nebesa silna*; bariton Joško Alajbeg i tenor Josip Bubić (obojska i članovi Splitskog vokalnog okteta) otpjevali su Bosiljčev ofertorij *Juravit Dominus*. Slavje u katedrali završilo je pjevanjem splitskog pučkog *Tebe Boga hvalimo*.

Novi nadbiskup msgr. Ante Jurić rođen je 1922. u Vranjicu; sjemenište i bogosloviju je završio u Splitu i Đakovu. Bio je župnik, te ravnatelj i duhovnik u sjemeništu i bogosloviji. Na župama je osnivao i vodio pjevačke zborove; u splitskom sjemeništu više godina predavao je glazbu te vodio tamburaški i gudački orkestar. Tako smo imenovanjem msgr. Jurića u naš biskupski kolegij dobili još jednog biskupa široke glazbene naobrazbe, odlična sluha i lijepa glasa (tenor). Novom Nadbiskupu »Sveta Cecilija« čestita, a nadbiskupu Franiću zahvaljuje; obojici kliče: ad multos annos!

Petar Zdravko BLAJIĆ